

## PACIENTŲ (JO ATSTOVO) TEISĖS IR PAREIGOS

1. Pacientų teisių negalima varžyti dėl jų lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, įsitikinimų ar pažiūrų ar dėl kokių nors kitų įstatymais nepagrįstų aplinkybių.
2. Pacientams turi būti suteiktos kvalifikuotos asmens sveikatos priežiūros paslaugos.
3. Pacientai turi teisę gauti nemokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kompensuojamas iš privalomojo sveikatos draudimo lėšų ar iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, kaip numato Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.
4. Pacientai turi teisę gauti informaciją apie PSPC teikiamas paslaugas ir galimybę jomis pasinaudoti. Su teikiamų nemokamų paslaugų sąrašu bei mokamų paslaugų kainynu pacientai gali susipažinti PSPC Registratūroje.
5. Pacientai turi teisę laisvai pasirinkti (vaikams iki 16 m. ir neveiksniems asmenims parenka tėvai arba globėjai) arčiausiai jo gyvenamosios vietos esančią arba jam patogiau pasiekiamą vieną pirminės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir gydytoją taip, kaip numato teisės aktai.
6. Paciento pasirinkimas įforminamas prašymu registruotis gydymo įstaigoje, kuriame turi būti nurodoma: paciento vardas, pavardė, gyvenamoji vieta, asmens kodas bei dokumento, patvirtinančio, kad pacientas apdraustas, serija ir numeris, kontaktinis telefonas. Asmuo (globėjas) už prisirašymo dokumentų tvarkymą PSPC moka 1 (vieno) lito mokestį.
7. Apie apylinkės gydytojo pasikeitimą prisirašę gyventojai informuojami jiems atvykus į PSPC.
8. Pacientas, norėdamas pakeisti apylinkės gydytoją (šeimos, vidaus ligų ar vaikų ligų), Registratūroje turi užpildyti Prašymą gydytis pas kitą gydytoją. Gydytojo pakeitimas turi būti suderintas su pasirinktu gydytoju.
9. Pacientas, turėdamas siuntimą, gali laisvai rinktis bet kurią šalies ambulatorinę arba stacionarinę asmens sveikatos priežiūros įstaigą.
10. Pacientas turi būti informuotas apie jį gydančio gydytojo ir slaugančio darbuotojo vardą, pavardę, pareigas.
11. Pacientas turi būti informuotas apie PSPC vidaus tvarką.
12. Pacientas turi teisę į informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, medicininio tyrimo duomenis, gydymo metodus ir gydymo prognozę.
13. Pacientui pageidaujant, jis turi būti supažindinamas su jo medicininiais dokumentais, išskyrus atvejus, kai tai iš esmės gali pakenkti paciento sveikatai ar net sukelti pavojų jo gyvybei (apie tai sprendžia jį gydantis gydytojas ar gydytojų konsiliumas). Tokiais atvejais apie informacijos teikimo ribojimus gydantis gydytojas pažymi asmens sveikatos istorijoje.
14. Pacientui pageidaujant, gydytojas jam privalo paaiškinti įrašų jo asmens sveikatos istorijoje reikšmę.
15. Pacientas turi teisę prašyti, kad jo lėšomis būtų padarytos jo medicinos dokumentų kopijos. Ši paciento teisė gali būti ribojama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
16. Informacija nepilnamečiui pacientui, jo tėvams ar globėjams turi būti pateikta jiems suprantama forma. Jeigu yra nesutarimų tarp nepilnamečio paciento ir jo tėvų ar globėjų, tai diagnostikos ir gydymo metodikas parenka gydytojų konsiliumas, atsižvelgdamas į nepilnamečio paciento interesus.
17. Nepilnametis (nuo 16 iki 18 metų) pacientas, kuris, gydytojo nuomone, gali teisingai vertinti savo sveikatos būklę, turi teisę savarankiškai kreiptis ir spręsti dėl jam siūlomo gydymo. Gydantis gydytojas nepilnamečio tėvų ar globėjų prašymu turi informuoti nepilnamečio įstatyminius atstovus apie gydymą, tačiau, nepilnamečiui paprašius, tokia informacija gali būti ir nesuteikta, jeigu tai iš esmės gali pakenkti nepilnamečio paciento interesams, jeigu kiti teisės aktai nenustato kitaip. Jeigu nepilnametis yra hospitalizuotas, apie tai turi būti informuojami jo tėvai ar globėjai.
45. Pacientas negali būti gydomas ar jam teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos prieš jo valią, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų nenustatyta kitaip. Paciento atsisakymas įforminamas teisės aktuose nustatyta tvarka.
18. Lietuvos Respublikos gyventojas, dalyvaudamas sveikatinimo veikloje privalo:
  - 18.1. rūpintis savo ir savo nepilnamečių vaikų (įvairių, globotinių) sveikata;
  - 18.2. nepažeisti kitų asmenų ir pacientų teisių;
  - 18.3. rūpintis savo sveikatos draudimu ir kreiptis į PSPC tik įsitikinęs, kad yra apdraustas (išskyrus būtinosios medicinos pagalbos atvejus), priešingu atveju – už paslaugas mokėti savo lėšomis;
  - 18.4. vykdyti medicinos darbuotojų nurodymus, įskaitant gydymą, slaugą ir profilaktiką.
19. Lankydamasis PSPC pacientas privalo:
  - 19.1. gerbti PSPC darbuotojus ir kitus pacientus;
  - 19.2. laikytis nustatytos registracijos ir priėmimo pas gydytojus tvarkos;
  - 19.3. netrukdyti medicinos darbuotojams vykdyti savo pareigų;
  - 19.4. laikytis viešosios tvarkos:
    - 19.4.1. netriukšmauti;

19.4.2. nerūkyti;

19.4.3. nevirtoti alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

19.4.4. laikytis asmens higienos;

19.5. tausoti PSPC turta, už jo sugadinimą ar sunaikinimą atsakyti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Pacientas privalo informuoti PSPC (atvykęs į registratūrą) apie pasikeitusį adresą ar kitus kontaktinius duomenis.

21. Pacientas gydančiam gydytojui ar slaugos specialistui turi suteikti visą teisingą informaciją apie ankstesnes ligas, operacijas, vartojamus (vartotus) vaistus, sveikatos būklės pasikeitimą gydymo metu, gydymo metodų netoleravimą ir pan., nes, tik suteikęs visą išsamią informaciją apie save, pacientas gali tikėtis progresyvaus medicininio gydymo.

22. Pacientas savo sutikimą ar atsisakymą apie jam skiriamas sveikatos priežiūros paslaugas, patvirtina pasirašytinai asmens sveikatos istorijoje. Pacientui atsisakius sveikatos priežiūros paslaugų, gydantysis gydytojas privalo išaiškinti pacientui apie riziką sveikatai, bei perspėti apie galimas komplikacijas.